

pridom opravljati dela po polju in po vinogradih; mogoče je spoznati slaba leta ter ogibati se prihodnje slabe letine in lakote.

Osnoval je pa M. Knauer svojo pratiko prav po starih astroloških vražah, katere prisvajajo zvezdam in dušam rajnkih zemljanov gotove vplive do človeškega življenja in do dogodb prirodnih.

Sedanji omikani svet po Evropi in drugod se vendar še ni iznebil praznih astroloških mislij, saj v pratikah in koledarjih stoji takoj na prvi strani temeljiti uk starodavnih astrologov: vsakemu letu odloči koledar jednega planetov za vladarja; zdaj n. pr. Solnce, drugič Marta, Saturna, Jupitra, Merkurja, Venero in pa tudi Luno.

M. Knauer ima v svoji pratiki celo 312 jednako veljavnih letnih vladarjev. To se je zdelo Krištofu Hellwigu preveč ter si je leta 1701 izbral izmed njih samo 100 letnih vladarjev. Torej je prav za prav Krištof Hellwig vpeljal „stoletno Pratiko“. Pri tem predelovanju je pa Hellwig zmešal vso štrenjo vremenskega naznanjevanja, zakaj Knauerjeve lastne, po robu knjige pristavljene vremenske pozvedbe je razglasil Hellwig za prerokovano stoletno vreme.

Učenjakom se gnusi, da bi pitali ljudstvo s takimi zmotami, a železna srajca stare navade je tako trdna, da so še celo probujajoče besede duhovitega J. Keplerja odletele kakor bob ob steni.

Književnost.

Slovenska književnost.

Pomladni glasi, posvečeni slovenski mladini. S štirimi slikami. 8. zvezek. Uredil in založil Janez Ev. Zoré. V Ljubljani. Tiskala Katol. Tiskarna. 1898. Cena 30 kr. — „Ko pomlad cvetoča pride“, tedaj se vzbudé srca v novo življenje, tedaj se oglasili novi srčni glasi. Za mladino so se oglasili „Pomladni glasi“, nabrani v sicer mali, a lični knjižici tudi letos uprav za piruhe. Naj bi vzbudili tudi lepih, blažilnih čustev v „spomladnih srcih“. Tako lepega in prikupljivega, zabavnega in poučnega berila — kdo bi ne privoščil ljubi slovenski mladini? In le-tej tudi letos, v osmič že, posvečujejo ljubljanski bogoslovci svoje skromno delo, a gotovo ne zadnje v vrsti mladinskih del. „Mladina“, ki je vajena slastnih romanov, bo pomilovalno odložila knjižico. Naj bi jo rajša prebrala — prav vso. Zato bo pa tisti, ki ima še dobro, nepokvarjeno srce, s tem večjim zanimanjem bral, in gotovo mu ne bo ostalo srce prazno, — naj že prebere sličico iz življenja sv. Stanislava, ali o stanovitosti zamorske deklice Marije Mabube. Veselo se bo spominjal „preteklih“ dnij ob „slikah mladih dnij“, sočutje pa se mu bo vzbudilo ob sliki iz mestnega življenja „Ivanka“. „Za vero in denar“, prizor iz življenja kristijanov-mučencev, izvabi ti solzo v oči. Ta ljubezen do vere, ta stanovitnost v njej — in celó pri triletnem dečku! In na drugi strani: ta ostudna nehvaležnost in izdajalstvo, ta grozovita neobčutnost in neusmiljenost! „Ta je postavljen v padeč in v vstajenje!“ Kako resnično se je izpolnila in se izpolnjuje ta beseda. „Sv. Germana“

je mala igrice s petjem v treh dejanjih. „Mala“ res — ali zala in prikupljiva po vsebini in obliki. Med vsem tem pa lepe „legende“ o cveticah, kakor bi te cvetice hotele posebej še okrasiti šopek v vezani besedi, katerega so zvili pripovedovalci v nevezani. S kratka: lična knjižica blažilne vsebine v lepem jeziku in pisana z gorkim srcem. Krasé jo še štiri slike, katerih druga, „Velikonočni blagoslov“, ti utegne vzbuditi tudi željo, da bi bil resnica. — Na str. 20. je pač neljuba tiskovna pomota v letni številki 1577 mesto 1567. Ali bi ne kazalo mesto „znabiti“ rabiti „morebiti“? (Str. 106.) — H koncu: naj bi se knjiga razprodajala in brala, kakor je z vnemo pisana za mladino! *M. B.—c.*

Hrvaška književnost.

Knjige „Maticе Hrvatske“ za leto 1897.

Hrvatske narodne pjesme. Odio prvi. Ju-načke pjesme. Knjiga druga. Uredio Dr. Stjepan Bosanac. Velika osmerka. Str. 455. Cena za člane 1 gld. 50 kr. Knjižarska cena 2 gld. 50 kr.

Veliko zaslugo si je pridobila „Matica Hrvatska“ z nabiranjem narodnega pesništva. Že lansko leto je priobčila veliko (82) narodnih pesmij, in letos podaje svojim členom prav lepo in dobro urejeno zbirko narodnih pesmij o slavnem in imenitnem junaku vseh Jugoslovanov, o Kraljeviću Marku. — Objavljenih je v tej drugi knjigi 72 narodnih pesmij, katere štejejo nič manj nego 11.845 stihov. V dodatku (str. 321—447) se nahajajo različne in jednake